

Czwartek, 23 maja 2013 r.

P7_TA(2013)0224

Odzyskiwanie mienia przez kraje, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie odzyskiwania mienia przez kraje, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny (2013/2612(RSP))

(2016/C 055/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie krajów arabskiej wiosny oraz Unii dla Śródziemnomorza, w szczególności rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie sytuacji w Egipcie ⁽¹⁾ oraz rezolucję z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie handlu na rzecz przemian: strategia handlowa i inwestycyjna UE dla krajów południowego regionu Morza Śródziemnego w następstwie arabskiej wiosny ⁽²⁾,
- uwzględniając zalecenia Komisji Spraw Politycznych, Bezpieczeństwa i Praw Człowieka Zgromadzenia Parlamentarnego Unii dla Śródziemnomorza z dnia 12 kwietnia 2013 r.;
- uwzględniając nowe rozporządzenie Rady z dnia 26 listopada 2012 r. dotyczące przyjęcia nowych ram legislacyjnych ułatwiających odzyskiwanie mienia w Egipcie i Tunezji,
- uwzględniając wnioski współprzewodniczących grup zadaniowych UE–Tunezja i UE–Egipt odpowiednio z dni 28–29 września 2011 r. i 14 listopada 2012 r., a w szczególności ich rozdziały dotyczące odzyskiwania mienia,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 101/2011 z dnia 4 lutego 2011 r. dotyczące środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Tunezji oraz zmieniające je rozporządzenie Rady (UE) nr 1100/2012,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 270/2011 z dnia 21 marca 2011 r. dotyczące środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie oraz zmieniające je rozporządzenie Rady (UE) nr 1099/2012,
- uwzględniając decyzję Rady 2011/137/WPZiB z dnia 28 lutego 2011 r. dotyczącą środków ograniczających w związku z sytuacją w Libii oraz zmieniające ją decyzje Rady 2011/625/WPZiB i 2011/178/WPZiB; uwzględniając też rozporządzenie Rady (UE) nr 204/2011 z 2 marca 2011 r. dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją w Libii oraz zmieniające je rozporządzenie Rady (UE) nr 965/2011, a także uwzględniając rozporządzenia wykonawcze Rady (UE) nr 364/2013 i (UE) nr 50/2013 służące wprowadzeniu w życie postanowień art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 204/2011 dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją w Libii,
- uwzględniając obowiązujące instrumenty prawne UE mające na celu usprawnienie procedury konfiskaty i odzyskiwania mienia na mocy decyzji Rady 2001/500/WSiSW, 2003/577/WSiSW, 2005/212/WSiSW, 2006/783/WSiSW i 2007/845/WSiSW oraz wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 marca 2012 r. w sprawie zamrożenia i konfiskaty dochodów pochodzących z działalności przestępczej w Unii Europejskiej (COM(2012)0085),
- uwzględniając konwencję ONZ przeciwko korupcji (UNCAC) z 2005 r., której stronami są Egipt, Libia, Tunezja i która została zatwierdzona w imieniu Unii Europejskiej decyzją Rady nr 2008/801/WE z dnia 25 września 2008 r., w szczególności jej art. 43 dotyczący międzynarodowej współpracy i rozdział V dotyczący odzyskiwania mienia,
- uwzględniając Konwencję ONZ przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej z 2000 r. (konwencja z Palermo),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0095.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0201

Czwartek, 23 maja 2013 r.

- uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ nr 19/38 z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie negatywnego wpływu nieodprowadzania funduszy nielegalnego pochodzenia do krajów pochodzenia na korzystanie z praw człowieka oraz w sprawie znaczenia poprawy współpracy międzynarodowej,
 - uwzględniając inicjatywę sekretarza generalnego ONZ z dnia 17 września 2007 r. dotyczącą odzyskiwania skradzionego mienia,
 - uwzględniając inicjatywę dotyczącą odzyskiwania skradzionego mienia (StAR), będącą wspólnym programem Banku Światowego i Biura ONZ ds. Narkotyków i Przemocności,
 - uwzględniając plan działania z 21 maja 2012 r. dotyczący odzyskiwania mienia i opracowany przez partnerstwo z Deauville z krajami arabskimi znajdującymi się w fazie transformacji, zainicjowane na szczycie G8, którego UE jest stroną,
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe Arabskiego Forum ds. Odzyskiwania Mienia z dnia 13 września 2012 r.,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że chociaż zamrażanie aktywów należy do obowiązków UE, to odzyskiwanie i rozdział mienia leży w gestii państw członkowskich i musi się odbywać zgodnie z ich ustawodawstwem krajowym; mając na uwadze, że instytucje UE mają do odegrania ważną rolę w pobudzaniu i ułatwianiu tego procesu;
- B. mając na uwadze, że odzyskanie mienia przez kraje, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny, jest moralnym i prawnym obowiązkiem oraz wysoce polityczną kwestią w stosunkach UE z jej południowymi sąsiadami; mając na uwadze, że dla zainteresowanych południowych krajów ościennych jest to również ważny problem gospodarczy, gdyż mienie to – gdy zostanie zwrócone i wykorzystane w przejrzysty i efektywny sposób – może w znaczący sposób przyczynić się do odbudowy gospodarczej; mając na uwadze, że odzyskanie mienia będzie wyraźnym sygnałem przeciw bezkarności osób uwikłanych w korupcję i pranie pieniędzy;
- C. mając na uwadze, że istnieją kompleksowe międzynarodowe ramy prawne dotyczące tej dziedziny, ze szczególnym uwzględnieniem Konwencji ONZ przeciwko korupcji (UNCAC) z 2003 r., która nakłada na państwa będące jej stronami jednoznaczne obowiązki; mając na uwadze, że art. 51 UNCAC stanowi, że zwrot mienia „stanowi podstawową zasadę niniejszej Konwencji i Państwa Strony świadczą winny sobie wzajemnie najszerszy możliwy zakres współpracy i pomocy w tym względzie”;
- D. mając na uwadze, że proces sądowy odzyskiwania mienia jest złożony i długotrwały; mając na uwadze, że w procesie tym nie można obchodzić obowiązujących przepisów prawnych krajów, do których kierowany jest wniosek o odzyskanie mienia, ani pozbawiać uprawnionych osób trzecich osób przysługujących im praw; mając na uwadze brak odpowiedniej wiedzy prawnej oraz ograniczone możliwości instytucji państw występujących z wnioskiem o odzyskanie mienia są dodatkowymi przeszkodami dla pomyślnych inicjatyw w tej dziedzinie; mając na uwadze, że brakuje skutecznej współpracy pomiędzy państwami występującymi z wnioskiem o odzyskanie mienia a państwami, do których kierowane są takie wnioski;
- E. mając na uwadze, że w następstwie wydarzeń arabskiej wiosny w Egipcie i Tunezji Unia Europejska niezwłocznie zamroziła mienie byłych dyktatorów, ich rodzin i kilku innych osób powiązanych z ich reżimami; mając na uwadze, że przyjęto podobną decyzję UE w sprawie Libii, zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1970 (z 2011 r.);
- F. mając na uwadze, że nowe ramy legislacyjne przyjęte przez Radę w dniu 26 listopada 2012 r. pozwalają państwom członkowskim UE na uwolnienie zamrożonych aktywów na ręce władz egipskich i tunezyjskich w oparciu o orzeczenia sądowe uznane w państwach członkowskich UE oraz ułatwiają wymianę informacji między państwami członkowskimi UE a właściwymi organami;
- G. mając na uwadze, że grupy zadaniowe UE–Egipt i UE–Tunezja zwróciły uwagę na to, jak ważny jest zwrot nielegalnie nabytych aktywów, które aktualnie są nadal zamrożone w niektórych krajach trzecich; mając na uwadze, że grupa zadaniowa zgodziła się na sfinalizowanie strategii, która mogłaby obejmować powołanie grupy ds. odzyskiwania mienia, koordynowanej przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), oddzielnie dla każdego kraju;

Czwartek, 23 maja 2013 r.

- H. mając na uwadze, że dzięki partnerstwu z Deauville zawiązanemu w maju 2011 r. grupa G8 wspiera kraje arabskie, w których zachodzą zmiany zmierzające do stworzenia wolnych, demokratycznych i tolerancyjnych społeczeństw; mając na uwadze, że plan działania przedstawiony przez to partnerstwo w dniu 21 maja 2012 r. zakłada, że w następstwie arabskiej wiosny odzyskiwanie mienia stało się pilniejszym priorytetem w regionie oraz dla wspólnoty międzynarodowej;
- I. mając na uwadze, że Egipt, Libia i Tunezja poczyniły ogromne starania, aby zapewnić zwrot sprzeniewierzonego mienia skradzionego przez byłych dyktatorów i ich reżimy, m.in. poprzez powołanie specjalnych krajowych komisji śledczych mających za zadanie tropienie, identyfikowanie i odzyskiwanie tego mienia, oraz poprzez wszczynanie postępowań prawnych w sądach państw członkowskich UE; mając na uwadze, że wiele kluczowych podmiotów międzynarodowych – w tym UE, członkowie G8 i Szwajcaria – pozytywnie odpowiedziało na te starania; mając jednak na uwadze, że jak dotąd osiągnięto w tej dziedzinie znikome rezultaty; mając również na uwadze, że jest to przyczyną rosnącej frustracji rządów i społeczeństw krajów występujących z wnioskami o zwrócenie mienia;
- J. mając na uwadze, że komunikacja ma kluczowe znaczenie w działaniach na rzecz odzyskania mienia, gdyż służy upowszechnianiu wzorcowych praktyk i zachęcaniu do działania poprzez nagłaśnianie spraw zakończonych sukcesem; mając na uwadze, że pozwoli ona na uniknięcie mylnych stwierdzeń o wartości mienia, które ma zostać odzyskane;
- K. mając na uwadze, że odzyskiwanie mienia może odbywać się dzięki dwustronnym mechanizmom sądowym i współpracy wielostronnej; mając na uwadze, że operacje odzyskiwania mienia powinny być prowadzone zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym;
- L. mając na uwadze, że w kwietniu 2013 r. władze Libanu zwróciły władzom Tunezji kwotę blisko 30 mln USD nielegalnie zdeponowaną na rachunkach bankowych byłego dyktatora Tunezji;
1. podkreśla, że poza wymiarem ekonomicznym zwrot sprzeniewierzonego mienia skradzionego przez byłych dyktatorów i ich reżimy krajom, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny, jest moralnym i prawnym obowiązkiem oraz wysoce polityczną kwestią, ponieważ oznacza przywrócenie sprawiedliwości i odpowiedzialności w duchu demokracji i praworządności, a także polityczne zaangażowanie i wiarygodność UE, przez co stanowi jeden z najważniejszych elementów partnerstwa UE z jej południowymi sąsiadami, zwłaszcza z Egiptem, Libią i Tunezją;
 2. przyznaje, że dla krajów arabskiej wiosny odzyskanie zagrabionego mienia ma również znaczenie gospodarcze i społeczne, ponieważ fundusze są potrzebne, by pomóc ustabilizować gospodarkę i tworzyć miejsca pracy oraz generować wzrost w tych krajach, stojących obecnie przed poważnymi wyzwaniami gospodarczymi;
 3. zauważa, że pomimo ogromnych starań poczynionych przez władze Egiptu, Libii i Tunezji oraz silnej woli politycznej wszystkich stron podmioty zajmujące się odzyskiwaniem sprzeniewierzonego mienia od strony praktycznej odniosły bardzo nieznaczne sukcesy, głównie z powodu różnorodności i złożoności odnośnych przepisów i procedur w poszczególnych krajowych systemach prawnych, braku elastyczności przepisów prawa, braku wiedzy krajów objętych arabską wiosną w zakresie procedur prawnych, finansowych i administracyjnych w jurysdykcjach europejskich i innych oraz braku dostępnych zasobów;
 4. wzywa UE i jej państwa członkowskie do podjęcia dalszych znaczących wysiłków na rzecz ułatwienia zwrotu narodom krajów arabskiej wiosny sprzeniewierzonego mienia zagrabionego przez byłych reżimy; zachęca krajowe biura ds. odzyskiwania mienia we wszystkich państwach członkowskich do ścisłej współpracy oraz do zacieśniania stosunków z właściwymi władzami krajów arabskiej wiosny, aby wspierać te kraje w stosowaniu złożonych procedur prawnych; wzywa ESDZ do przyjęcia aktywnej roli przywódczej, zwłaszcza w dziedzinie koordynacji działań państw członkowskich, budowania potencjału i zachęcania wszystkich państw, których to dotyczy, do współpracy;
 5. podkreśla, że odzyskanie mienia stanowi zasadniczy element wsparcia UE dla przemian demokratycznych i odbudowy gospodarki w tych krajach i może umocnić wzajemne zaufanie po obu stronach w duchu partnerstwa z obywatelami tych państw, co jest podstawą zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa;

Czwartek, 23 maja 2013 r.

6. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Kanady, Francji, Niemiec, Włoch, Wielkiej Brytanii, Japonii, Szwajcarii i Stanów Zjednoczonych Ameryki polegającą na wydaniu informatora zawierającego pełny opis ich krajowych systemów prawnych pod kątem odzyskiwania mienia, tak by kraje występujące z wnioskiem o odzyskanie mienia uzyskały lepszą wiedzę na temat tego, co jest możliwe pod względem prawnym, jakie informacje są dostępne, jaki rodzaj dochodzenia można przeprowadzić i jak postępować, by skutecznie odzyskać mienie dzięki wzajemnej pomocy prawnej; wzywa wszystkie państwa członkowskie, by wzięły z tego przykład oraz by opracowały wspólny unijny zbiór zasad;

7. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę grupy G8 w postaci planu działania partnerstwa z Deauville na rzecz odzyskiwania mienia, w którym określono konkretne środki promowania współpracy i pomocy w rozstrzygnięciu spraw, budowy potencjału i wsparcia technicznego, oraz proponuje podjęcie wspólnej inicjatywy regionalnej, zorganizowanie forum arabskiego poświęconego odzyskiwaniu mienia w celu dyskusji i współpracy na rzecz dalszych starań;

8. z zadowoleniem przyjmuje nowe ramy prawne przyjęte przez Radę w dniu 26 listopada 2012 r., które ułatwiają zwrot sprzeniewierzonego mienia do Egiptu i Tunezji poprzez zezwolenie państwom członkowskim UE na uwolnienie zamrożonych aktywów w oparciu o uznane orzeczenia sądowe oraz poprzez ułatwienie wymiany informacji między właściwymi organami państw członkowskich UE oraz Egiptu i Tunezji; podkreśla jednak potrzebę osiągnięcia konkretnych wyników i pełnego włączenia Libii w ten proces;

9. pozytywnie ocenia bliską współpracę między instytucjami UE i innymi kluczowymi podmiotami międzynarodowymi na rzecz odzyskania przez Egipt, Libię i Tunezję skradzionego mienia ze szczególnym uwzględnieniem inicjatywy StAR Banku Światowego i Biura ONZ ds. Narkotyków i Przemocności; podkreśla znaczenie całkowitego wykorzystania istniejących mechanizmów, zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym, a także jednoczesnego przyjęcia niezbędnego nowego ustawodawstwa i dostosowania obowiązujących przepisów prawa krajowego w tym obszarze;

10. wzywa Zgromadzenie Parlamentarne Unii dla Śródziemnomorza do przedyskutowania kwestii odzyskania mienia z parlamentami narodowymi, aby przekonać deputowanych po obu stronach Morza Śródziemnego do aktywnego wspierania środków prawnych w celu zagwarantowania ściślejszej współpracy między policją a zainteresowanymi organami sądowymi;

11. apeluje o niezwłoczne stworzenie mechanizmu UE składającego się z zespołu śledczych, prokuratorów, prawników i innych ekspertów w celu udzielania krajom objętym arabską wiosną porad prawnych i technicznych oraz pomocy prawnej i technicznej w procesie odzyskiwania mienia; domaga się, by mechanizm ten był finansowany z właściwego instrumentu finansowego w dziedzinie stosunków zewnętrznych Unii; w odniesieniu do złożonych, budzących kontrowersje i przedłużających się procedur sądowych podkreśla, że ten mechanizm UE musi mieć charakter trwały; wzywa instytucje UE do wyciągnięcia wniosków z tego doświadczenia; zwraca również uwagę na możliwość dodatkowego finansowania tego mechanizmu na późniejszym etapie na mocy porozumień o współfinansowaniu z państwami występującymi z wnioskiem o odzyskanie mienia;

12. wzywa Ligę Państw Arabskich do określenia, przyjęcia i szybkiego wdrożenia mechanizmów współpracy w dziedzinie odzyskiwania mienia oraz apeluje w szczególności do krajów Zatoki Perskiej o zacieśnienie współpracy z krajami arabskiej wiosny i ofiarowanie im pomocy prawnej w kwestiach związanych z procesem odzyskiwania mienia;

13. uznaje i w pełni popiera wkład organizacji społeczeństwa obywatelskiego w proces odzyskiwania mienia, zarówno w państwach wnioskujących o odzyskanie mienia, jak i w państwach, do których takie wnioski są kierowane, w szczególności przez udzielanie informacji właściwym organom, propagowanie współpracy między głównymi podmiotami krajowymi i międzynarodowymi, monitorowanie zwrotu mienia i dopilnowanie, by zwrócone mienie było wykorzystywane przez państwo wnioskujące o jego odzyskanie w sposób przejrzysty i skuteczny;

14. potwierdza zobowiązanie do wspierania przemian demokratycznych w krajach arabskiej wiosny i wzywa do udzielenia tym krajom wsparcia i pomocy w tworzeniu silnych i stabilnych systemów demokratycznych, w których szanuje się praworządność, prawa człowieka i podstawowe wolności, w tym prawa kobiet i wolność wypowiedzi, w także

Czwartek, 23 maja 2013 r.

w których przeprowadza wybory zgodnie z międzynarodowymi normami; podkreśla, że kwestią pierwszorzędnej wagi dla UE jest wykazanie konkretnego i faktycznego zaangażowania w ten proces;

15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa/wiceprzewodniczącej Komisji, parlamentom i rządów państw członkowskich, parlamentowi i rządowi Szwajcarii, Kongresowi i prezydentowi Stanów Zjednoczonych, Zgromadzeniu Parlamentarnemu Unii dla Śródziemnomorza oraz parlamentom i rządowi Egiptu, Libii i Tunezji.

P7_TA(2013)0225

Sprawozdanie w sprawie postępów Bośni i Hercegowiny w 2012 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie sprawozdania z postępów Bośni i Hercegowiny w 2012 r. (2012/2865(RSP))

(2016/C 055/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej przyjęte w dniach 19–20 czerwca 2003 r. w sprawie Bałkanów Zachodnich i załącznik do nich zatytułowany „Agenda z Salonik dla Bałkanów Zachodnich: w kierunku integracji europejskiej”,
 - uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony a Bośnią i Hercegowiną z drugiej strony, podpisany 16 czerwca 2008 r. i ratyfikowany przez wszystkie państwa UE oraz Bośnię i Hercegowinę,
 - uwzględniając decyzję Rady 2008/211/WE z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie europejskim zawartym z Bośnią i Hercegowiną oraz uchylającą decyzję 2006/55/WE ⁽¹⁾,
 - uwzględniając decyzję Rady 2011/426/WPZiB z dnia 18 lipca 2011 r. ⁽²⁾ i konkluzje Rady w sprawie Bośni i Hercegowiny z dnia 21 marca 2011 r., 10 października 2011 r., 5 grudnia 2011 r., 25 czerwca 2012 r. i 11 grudnia 2012 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Strategia rozszerzenia i najważniejsze wyzwania na lata 2012-2013” (COM(2012)0600) oraz sprawozdanie w sprawie postępów Bośni i Hercegowiny w 2012 r. przyjęte w dniu 10 października 2012 r. (SWD(2012)0335),
 - uwzględniając wspólne oświadczenie z 14. międzyparlamentarnego posiedzenia Parlamentu Europejskiego i Zgromadzenia Parlamentarnego Bośni i Hercegowiny, które odbyło się w Sarajewie w dniach 29–30 października 2012 r.,
 - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje, w szczególności rezolucję z dnia 14 marca 2012 r. dotyczącą sprawozdania w sprawie postępów Bośni i Hercegowiny ⁽³⁾, a także rezolucję z dnia 22 listopada 2012 r. pt. „Rozszerzenie: strategie polityczne, kryteria i strategiczne interesy UE” ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE wielokrotnie potwierdziła swoje zaangażowanie na rzecz członkostwa w Unii Europejskiej państw Bałkanów Zachodnich, w tym Bośni i Hercegowiny; mając na uwadze, że Unii Europejskiej w dalszym ciągu bardzo zależy na tym, by Bośnia i Hercegowina była suwerenna i zjednoczona oraz by miała perspektywę członkostwa w UE; mając również na uwadze, że perspektywa ta jest jednym z czynników, które najbardziej jednoczą mieszkańców tego kraju;

⁽¹⁾ Dz.U. L 80 z 19.3.2008, s. 18.

⁽²⁾ Dz.U. L 188 z 19.7.2011, s. 30.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0085.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0453.